

ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ УСТАНОВА
«НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ»

**Марія ЛАДИЧУК, Катерина ТРОФИМЕНКО,
Ніна ТРОЦЬОК**

**ВЗІРЦЕВЕ САМООЦІНЮВАННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ:
ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ТА ТИПОВІ ПОМИЛКИ**

Практичний посібник



Львів
Видавець Марченко Т. В.
2026

*Розглянуто і схвалено на нараді Державної служби якості освіти України
Протокол №1 від 13.07.2026 р.*

Рецензенти:

Якименко Олександр Васильович – перший заступник голови Державної служби якості освіти України, кандидат економічних наук;

Загрева Валентина Ярославівна – начальник управління Державної служби якості освіти у Львівській області, кандидат педагогічних наук;

Дадак Роман Михайлович – голова Ради директорів ЗФПО Львівської області, директор ВСП «Технологічний фаховий коледж НЛТУ України»;

Авсієвич Алла Валеріївна – голова циклової комісії з права та правоохоронної діяльності Хмельницького економіко-правового фахового коледжу ПРАТ «Вищий заклад освіти “Міжрегіональна Академія управління персоналом”», доктор філософії в галузі права, викладач вищої категорії, викладач-методист;

Прядко Оксана Михайлівна – заступник директора з навчально-методичної роботи Івано-Франківського фахового коледжу технологій та бізнесу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Ладичук М. П., Трофименко К. В., Троцюк Н. В.

Л 15 Взірцеве самооцінювання освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти: практичні підходи та типові помилки : практичний посібник / М. П. Ладичук, К. В. Трофименко, Н. В. Троцюк. Львів : Видавець ФОП Марченко Т. В., 2026. – 158 с.

ISBN 978-617-8682-76-7

Практичний посібник призначений для використання в процесі підготовки до акредитації освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти.

У виданні систематизовано основні підходи до підготовки якісного самоаналізу, подано практичні рекомендації щодо висвітлення змісту критеріїв оцінювання, узагальнено типові помилки, які найчастіше виявляються під час акредитаційної експертизи, а також запропоновано орієнтири для їх запобігання й усунення.

Матеріал посібника спрямований на формування цілісного розуміння логіки самооцінювання освітньо-професійної програми, удосконалення підходів до підготовки аналітичних матеріалів та підвищення якості внутрішнього забезпечення освітньої діяльності у закладах фахової передвищої освіти.

УДК 377.091.214:37.014.6:005.6(072)

ЗМІСТ

<i>Список скорочень</i>	<i>4</i>
<i>Вступне слово</i>	<i>5</i>
<i>Передмова</i>	<i>7</i>
Принципи та ключові ризики акредитаційного процесу для ЗФПО.....	9
Обґрунтування наявності позитивних та взірцевих практик у процесі самооцінювання та складання звітів за результатами акредитаційної експертизи.....	18
Підготовка ЗФПО до акредитаційної експертизи: планування та проведення візиту експертів	19
Критерії акредитації освітньо-професійних програм: тлумачення, доказова база та типові помилки.....	24
<i>Критерій 1. Структура і зміст освітньо-професійної програми</i>	<i>24</i>
<i>Критерій 2. Організація прийому на навчання за освітньо-професійною програмою та визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти</i>	<i>56</i>
<i>Критерій 3. Організація освітнього процесу.....</i>	<i>71</i>
<i>Критерій 4. Контрольні заходи, оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти та академічна доброчесність.....</i>	<i>87</i>
<i>Критерій 5. Кадрове забезпечення реалізації освітньо-професійної програми.....</i>	<i>99</i>
<i>Критерій 6. Освітнє середовище та матеріальні ресурси.....</i>	<i>112</i>
<i>Критерій 7. Внутрішнє забезпечення якості освітньо-професійної програми.....</i>	<i>132</i>
<i>Список рекомендованих джерел.....</i>	<i>154</i>

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ВСО	–	відомості про самооцінювання
ДБН	–	Державні будівельні норми
ДСанПіН	–	Державні санітарні правила і норми
ДСНС	–	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
ЄКТС	–	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗФПО	–	заклад фахової передвищої освіти
ІПР	–	індивідуальна програма розвитку
МВС	–	Міністерство внутрішніх справ України
МОН	–	Міністерство освіти і науки України
МТБ	–	матеріально-технічна база
НРК	–	Національна рамка кваліфікацій
ООП	–	особливі освітні потреби
ОПП	–	освітньо-професійна програма
РН	–	програмні результати навчання
EQAVET	–	European Quality Assurance in Vocational Education and Training / Європейська рамка забезпечення якості професійної освіти і навчання
ESG 2015	–	Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area / Стандарти і рекомендації щодо забезпе- чення якості в Європейському просторі вищої освіти
LMS	–	Learning Management System / Система управління навчанням

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні колеги, освітянська спільното!

Якісна освіта – це фундамент, на якому будується майбутнє нашої держави, її обороноздатність та подальше відновлення. У сучасних умовах фахова передвища освіта відіграє критично важливу роль, готуючи фахівців, потрібних на ринку праці.

Державна служба якості освіти України системно працює над упровадженням чітких, прозорих механізмів акредитації освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти.



Коли у 2022 році була створена Акредитаційна комісія, команда Державної служби якості освіти України поставила амбітну мету: стати надійним партнером закладів фахової передвищої освіти, щоб рік у рік удосконалювалися дедалі більше освітньо-професійних програм відповідно до вимог часу і запитів роботодавців. У процесі акредитаційної експертизи наші фахівці розглянули сотні програм, вивчаючи досвід коледжів, виокремлюючи їх сильні сторони, інноваційні практики і типові помилки.

Саме цей накопичений досвід, глибока аналітика акредитаційних справ та результати взаємодії з експертними групами відображені у цьому посібнику. Він створений, щоб стати практичним навігатором для підвищення якості фахової передвищої освіти. Видання допоможе структурувати процеси самооцінювання, мінімізувати ризики та побудувати внутрішню систему забезпечення якості, що реально працює, а не існує лише на папері.

Закликаю вас сприймати акредитацію не як разовий звітний захід, а як інструмент самоаналізу та системної роботи над удосконаленням освітньо-професійних програм. Сподіваюся, що напрацювання, представлені в посібнику, стануть для вас дієвим практичним орієнтиром на шляху до сталого підвищення якості освіти та освітньої діяльності.

*З повагою, Руслан ГУРАК,
голова Державної служби якості освіти України*

ПЕРЕДМОВА

Професійна підготовка у системі освіти України посідає особливе місце, оскільки безпосередньо пов'язана з підготовкою кваліфікованих фахівців, здатних адаптуватися до змін на ринку праці. Важливою частиною цього процесу є забезпечення якості освіти, яка визначає ефективність освітніх програм як у закладах вищої освіти, так і в закладах фахової передвищої освіти.

Освітня система України орієнтована на підготовку фахівців для різних галузей економіки й суспільного життя. Водночас однією з актуальних проблем залишається своєчасне оновлення освітніх програм відповідно до нових вимог ринку праці. У цьому контексті фахова передвища освіта відіграє важливу роль, оскільки забезпечує підготовку фахівців за програмами меншої тривалості, що сприяє швидшій професійній інтеграції випускників.

Усі ці освітні рівні потребують акредитації як основного механізму забезпечення якості освіти. Акредитація дозволяє не лише визначити відповідність навчальної програми встановленим стандартам, а й забезпечити можливість її подальшої адаптації до змін на ринку праці.

Від 2022 року в Україні розпочалися суттєві зміни у сфері акредитації, які охоплюють не лише вищу, а й фахову передвищу освіту. Одним із основних завдань є реформування системи акредитації таким чином, щоб вона відповідала сучасним вимогам, зокрема шляхом підвищення якості освітніх програм та інтеграції національної системи забезпечення якості освіти в міжнародний освітній простір.

Введення єдиного механізму для акредитації закладів освіти та програм у сфері фахової передвищої освіти дозволить створити стандартизовані вимоги до якості освіти в цій категорії.

Організація процесів забезпечення якості, підходи до моніторингу, моделі залучення стейкхолдерів, форми організаційно-

управлінських документів коледжу (якщо інше не передбачене законодавством) перебувають у віданні закладів освіти. Тому неправомірним є оцінювання освітньо-професійних програм із позицій практик якогось конкретного закладу фахової передвищої освіти як мірила єдино правильних підходів до освітньої діяльності.

Надбання закладу фахової передвищої освіти та позитивні сторони освітньо-професійної програми, конкретні факти та процеси забезпечення якості, тобто усі складові відповідності Критеріям та підкритеріям, описуються робочою групою певного закладу у Відомостях про самооцінювання (далі – ВСО), які є основою складовою акредитаційної справи. Вагомою ознакою якісної освітньої програми є її актуальність, що передусім визначається прагненням закладу привести ОПП у відповідність до запитів ринку праці та потреб зацікавлених сторін, а в поточних умовах – до потреб оборони України та її подальшого відновлення.

Тому під час самооцінювання реалізації освітньо-професійної програми доцільно враховувати вимоги Закону України «Про фахову передвищу освіту», зокрема щодо виховання у здобувачів освіти патріотизму, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, а також поєднання освітнього процесу з дослідницькою та інноваційною діяльністю. У питаннях формування української національної та громадянської ідентичності слід також керуватися Законом України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» та Стратегією утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року.

Державна освітня установа
«Навчально-методичний центр з питань якості освіти»

**Марія ЛАДИЧУК, Катерина ТРОФИМЕНКО,
Ніна ТРОЦЬОК**

**ВЗІРЦЕВЕ САМООЦІНЮВАННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ:
ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ТА ТИПОВІ ПОМИЛКИ**

Практичний посібник

Підп. до друку 31.08.2026 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура PT Serif. Умовн. друк. арк. 9,18.

Видавець Марченко Т. В.
м. Львів-53, 79053, Україна, тел.: +38 (050) 370-19-57
e-mail: magnol06@ukr.net
<https://magnolia.lviv.ua>

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 6784 від 30.05.2019 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України.

Надруковано у друкарні видавця Марченко Т. В.